

ZAPALENIE POCHWY

Co to jest zapalenie pochwy?

Zapalenie pochwy jest stanem zapalnym lub infekcją pochwy, obszaru łączącego macicę ze sromem. Bakteryjne zapalenie pochwy (BV) i cytolityczne zapalenie pochwy są częstymi przyczynami objawów pochwowych, określających zapalenie pochwy. Ponieważ nie wywołują one stanu zapalnego, nie są prawdziwymi stanami zapalenia pochwy (patrz poniżej).

Jakie są objawy?

Objawy zapalenia pochwy mogą obejmować ból, suchość, swędzenie, pieczenie sromu, ból podczas stosunku lub podczas oddawania moczu oraz zwiększoną lub nieprawidłową wydzielinę z pochwy (upławy). Czasami obecny jest nieprzyjemny zapach.

Co można zauważyć?

Kiedy przeprowadza się badanie pochwy, mogą nie występować jednoznaczne cechy nieprawidłowe. Niektóre z nieprawidłowych zmian, które można zaobserwować, to ubytki skóry (owrzodzenia), obrzęk i zaczerwienienie. Wydzielina może być biała, szara lub żółta i ropopodobna. Często występuje tkliwość pochwy podczas badania. Obrzęk, pęknięcie, zaczerwienienie i owrzodzenia mogą rozciągać się zewnętrznie na wargi sromowe. Niemożliwe jest postawienie diagnozy konkretnej przyczyny zapalenia pochwy na podstawie tylko przedmiotowych i / lub podmiotowych objawów.

Jakie są przyczyny?

Istnieje wiele przyczyn zapalenia pochwy, w tym infekcje, zapalenie wywołane immunologicznie/autoimmunologicznie, uwarunkowane hormonalne i kontaktowe zapalenie skóry. W niektórych przypadkach, nieprawidłowa wydzielina może być spowodowana infekcją szyjki macicy lub endometrium.

Przyczyny zapalenia pochwy:

- **Choroby infekcyjne** - Candida/drożdże, Trichomonas vaginalis, Streptococcus grupy A (bakterie) i wirus opryszczki pospolitej. We wszystkich tych przypadkach, infekcja może przebiegać bez powodowania aktywnego zapalenia pochwy, a kobiety mogą nie odczuwać żadnych objawów. Trichomonas vaginalis jest infekcją przenoszoną drogą płciową i jednoznacznie powinna zawsze leczona. Partnerzy muszą być również leczeni. Inne infekcje mogą nie wymagać leczenia, jeśli nie występują żadne objawy.
- **Zapalenie wywołane przez układ odpornościowy/autoimmunologiczny** - niektóre zaburzenia układu odpornościowego i choroby autoimmunologiczne mogą objawiać się w okolicy narządów płciowych (np. liszaj płaski lub pęcherzyca)
- **Uwarunkowane hormonalne** - niedobór estrogenu ("zanikowe zapalenie pochwy") obserwowany menopauzą, u kobiet stosujących Depo-Provera, po porodzie (szczególnie przy długotrwałym karmieniu piersią) oraz podczas hormonalnego leczenia raka piersi.

- **Kontaktowe zapalenie skóry** - różne kremy, mydła, leki dopochwowe, stosowanie niektórych zabawek seksualnych i lubrykantów mogą powodować stan zapalny. Obserwowano również alergię na lateks (prezerwatywy), ale nie jest to częste. Czasami stosowanie prezerwatyw, szczególnie jeśli są słabo nawilżone, może powodować podrażnienie i nietolerancję na skórze, ale nie jest to prawdziwą alergią.
- **Różne** – urazy, stosunki płciowe bez odpowiedniej lubrykacji, ciało obce (np. zatrzymane tampony). Złuszczające zapalenie pochwy (lub ciężkie tlenowe zapalenie pochwy) jest jednostką o nieznanym przyczynie.

Bakteryjne zapalenie pochwy (Bacterial vaginosis, BV)

Niektórzy pracownicy służby zdrowia nie uważają bakteryjnego zapalenia pochwy za zapalenie, ponieważ nie jest to prawdziwy stan zapalny. Przyczyna bakteryjnego zapalenia pochwy nie jest znana. Może się zdarzyć, że utrata normalnych pałeczek kwasu mlekowego znajdujących się w pochwie prowadzi do nadmiernego wzrostu wielu innych bakterii w pochwie. Chociaż jest to często bezobjawowe, może powodować zwiększoną, nieprawidłową i o rybiem zapachu wydzielinę z pochwy. Może występować również świąd, zwykle nie jest bolesne.

Cytolityczne zapalenie pochwy

Cytolityczne zapalenie pochwy jest kolejną przyczyną nieprawidłowej wydzieliny z pochwy, jednak jej istnienie jako konkretnej diagnozy jest przedmiotem dyskusji.

Jest to przerost pałeczek kwasu mlekowego, które zwykle znajdują się w pochwie. Często obserwuje się białą wydzielinę z pochwy, może cienko pokrywać ściany pochwy lub wodnistą jak i grubą lub twarogową. Pieczenie, ból i swędzenie mogą być obecne. Jeśli pobierane jest pH pochwy, często mieści się w niskim normalnym zakresie.

Cytolityczne zapalenie pochwy jest diagnozowane przez lekarza badającego wydzielinę z pochwy pod mikroskopem.

Jak można potwierdzić rozpoznanie wydzieliny z pochwy?

Systematyczne podejście rozpoczynające się od szczegółowego wywiadu lekarskiego, po którym następuje badanie pochwy, w tym pomiar pH (równowaga kwasowo-zasadowa), badanie mikroskopowe wydzieliny pochwowej i czasami hodowla, może prowadzić do prawidłowej diagnozy i odpowiedniego leczenia. Większość przyczyn zapalenia pochwy można zdiagnozować, łącząc informacje z wywiadu lekarskiego i badania fizykalnego wraz z wynikami pH i mikroskopu. Ponadto, bardziej złożone badania laboratoryjne mogą być wykonane przez lekarza, gdy przyczyna zapalenia pochwy jest niejasna.

Na czym polega leczenie?

Leczenie opiera się przede wszystkim na prawidłowej diagnozie. Dla każdego z powyższych schorzeń, może być potrzebne inne leczenie.

Infekcja - zwykle wskazane jest leczenie antybiotykami lub lekami przeciwgrzybicznymi. Może to być krem lub maść do stosowania lub tabletki doustne.

Zapalenie wywołane przez układ odpornościowy/ autoimmunologiczny - jest zwykle leczone silną przeciwzapalną maścią steroidową, ale złuszczające zapalenie pochwy może reagować na dopochwowy krem z klindamycyny.

Hormonalne - lekarz prowadzący może zaproponować leczenie hormonalną terapią zastępczą.

Złuszczające zapalenie pochwy -

Leczenie polega na wprowadzeniu roztworu sody oczyszczonej do pochwy. Porozmawiaj z lekarzem, aby upewnić się, że używasz odpowiedniej ilości sody oczyszczonej, jeśli jesteś leczona z tego powodu.

Kontaktowe zapalenie skóry -

leczenie rozpoczyna się od usunięcia tego, co jest przyczyną problemu. Często potrzebne są również przeciwzapalne maści sterydowe.

Różnorodne - leczenie jest dostosowane do przyczyny zapalenia pochwy.